

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vetetnek fel.	Tarsszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Évesz evre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér
--	---------------------------------	---	-----------------------------------	--

A posta és a Bány.

Amidőn a postahivatalnak a mai Bány szálloda helyén emelendő új épületbe való áthelyezésének eszméje felmerült, egyéb ellenvetésektől eltekintve, olyan véleményeket is hallottunk, hogy ezen eszme azért nem lenne helyes, mert ezen áthelyezés folytán a posta kikerül a város centrumából. Ezen ellenvetés egyáltalában nem helytálló, legkevésbé sem indokolt. Másban nem is lelheti magyarázatát, mint látszólag sértett egyéni érdekekben, no de ezeknek a köz érdeke mellett teljesen el kell törpülniök. Egészen eltekintve attól, hogy a posta mai és jövőendő helye közötti távolság városi mértékkel mérve ugyszólván elenyésző csekély, a modern városépítő és fejlesztési politika fő feladata ép abban rejlik, hogy ne favorizáljon egy centrumot, a város többi részének, különösen a periferiáknak kárára, hanem ép mesterségesen létesítsen olyan centrumokat a város különböző fejlődésre képes részeiben, melyek hivatva lesznek az egész környék fejlődésébe új lendületet vinni.

Minden városban található olyan pontok, melyek már természetüknél fogva hivatva vannak arra, hogy egy körzet géopontjaivá legyenek, melyek körül az idők folyamán, minden külső behatás nélkül a természetes fejlődés törvényeinél fogva bár, de biztosan egészen új városrészek szoktak keletkezni. Ilyen centrumok például a vasuti és hajó állomások. És ott, ahol a város érdekeivel igazán törődnek az emberek, elébe vágnak a természetes fejlődés lassu menetének és minden rendelkezésre álló eszközzel, olcsó telkek és egyéb kedvezmények nyújtásával mesterségesen ilyen helyekre terelik az építési szándékozóknak figyelmét és ennek eredménye azután, a nagy gazdasági előnyöktől teljesen eltekintve az, hogy a városba érkező idegennek nem egy homoktenger sivár képét nyújtjuk az entrégnél, hanem elérjük azt, hogy a megérkezéskor nyert legelső impressiói

már kedvezőek legyenek. A realisabb természetü eredmény pedig az lesz, hogy a városnak eddig elhanyagolt részére egy élénk, virágzó városrészt mintegy odavarázsolunk.

Vannak ezután a városoknak olyan részei, melyek véletlenül már kívül esnek azon a centrumon, mely évek hosszu során át minden városban egész észrevétlenül kiszokott alakulni és ezen részei a városnak azután kénytelenek megsínyleni véletlen hely választásuknak azon kellemetlen konzekvenciáját, hogy a fejlődésben erősen hátramaradnak. Ilyen városrészeket azután köteles a váror elsősorban a saját jól felfogott érdekében kárpótolni olyan természetü létesítmények utján, melyek hivatva vannak a fejlődésben való hátramaradást pótolni és egyuttal előmozdítani. A posta épület új helyének megválasztása ezen céljának pedig teljesen meg fog felelni, mert eltekintve attól, hogy ép oly könnyen és jól megközelíthető marad, mint eddigi helyén, helyes mederbe fogja terelni a város olyan részének fejlődését, mely elhelyezésénél fogva leghivatottabb arra, hogy egy egész körzet géopontját képezze.

Alkalmadtán vissza fogunk még térni olyan városrészek megjelölésére, melyekre városfejlesztő politikusainknak figyelmét kívánjuk felhívni olyképpen, hogy megjelöljük azon létesítményeket, melyek alkalmasak volnának egyes körzetek fejlődésébe helyes irányt vinni.

A közigazgatási bizottság ülése.

A rossz menetrend. — A drága vasut. — Az elmaradt mozgóposta. Üdvözlük Teleszkyt. — Közigazgatási bejárás. — A közegészségügy. — Adó és egyéb statisztika.

Szerdán, május hó 8-án tartotta a közigazgatási bizottság e havi rendes ülését dr. Hegedüs Aladár kir. tanácsos, polgármester elnöke mellett.

Ennek az ülésnek nem annyira az ott felsorolt sablonszerű adatai érdeklik a nagy közönséget, mint inkább azok az ügyek, amelyekről ez ülesen tulajdonképpen — hivatalosan — szó nem esett, csupán az elnöklő polgármester említett fel, hogy a sérelmes ügyekben feliratot terjesztettek a kereskedelemügyi miniszterhez.

Ami sok apróbb-nagyobb bajunk között régi betegség az, hogy nincsen megfelelő vasuti menetrendünk. Az eddigi menetrend is rossz volt, de a május elsején életbe lépett egyenesen bántóan rossz. Elvették a Budapesttel jó összeköttetést biztosító gyorsított személyvonatot és adtak helyette egy másik vonatot, amelynek sehol semerre nincsen összeköttetése csupán — Nagyvárad felől és felé.

A polgármester bejelentette, hogy ez ellen a sérelem ellen feliratot intéz a kereskedelemügyi miniszterhez. Ugy tudjuk, hogy a felterjesztés csak ezután megy fel. Ajánljuk a tanács figyelmébe, hogy tegye egyben szavá azt a sérelmet is, amely a pécs—bátaszék—bajai viszonylatban foglaltatik és azt is, hogy Dombóvár felől délutáni 2 óra 30 perc után nincsen már Baja felé csatlakozás.

Bejelentette a polgármester, hogy felterjesztést intéznek a kereskedelemügyi miniszterhez a vasut megrágitása dolgában is és kérik a kedvezménynek azt az arányát, amelyet a zónarendszernél is élvezett Baja.

Az esti 7 óra 30 perci vonatnál beszüntetett mozgóposta dolgában tudósítónk kérdésére kijelentette a polgármester, hogy a kereskedelmi kaszinó kívánságára értelmeben oly irányu felterjesztést intéztek a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy csatlakozjan minden Baját érintő vonathoz postakocsit.

Az eddigi feliratok sorsát figyelemmel kísérve, tudjuk, hogy azoknak eddig még igen kevés eredményét láttuk. Ezért nem ártana, ha ezeknél a nagyfontosságú kérdéseknél nem csupán a pusztá feliratozásra szorítkoznánk.

A közigazgatási bizottsági ülés lefolyásáról különben a következő tudósításunk számol be:

Elnöklő polgármester megnyitván az ülést Erdélyi Gyula előterjesztette a polgármester havi jelentését, amelyben lényegesebb nem foglaltatik. A rendőrségnél a múlt hónapban 17 helyben és 39 vidéken elkövetett bűnesetlekmény dolgában tettek feljelentést.

Teleszky pénzügyminiszter értesíti a közigazgatási bizottságot, hogy elfoglalta az állását és kéri a bizottság támogatását. A bizottság üdvözlö az új pénzügyminisztert.

A bajai tárházak keskenyvágányu, lövönatu iparvasutat akar építeni a tárházaktól a Dunáig. A kereskedelemügyi miniszter elfrendeli a vasut közigazgatási bejársát június hó 4-ére.

Dr. Bernhardt János tisztí főorvos jelenté, hogy a közegészségügy állapota a múlt hóban nem volt kielégítő, az általános halálozás nagy volt. Hevenyfertőző betegségek azonban csak szórványosan fordultak elő. A korház betegforgalma is elég nagy volt. Március hó-ról maradt 279, a hó folyamán felvétetett 163, elbocsátottat 131 és meghalt 10 beteg. — A népesedési mozgalom sem kielégítő. Született

38 gyermek, meghalt 34 férfi és 16 nő (50). Az elhaltak között 8 idegen volt. Orvosi gyógykezelésben nem részesült 6 beteg és az elhaltak közül 16 tüdőbeteg volt. — Nyolc esetben volt piaci élelmiszer vizsgálat.

Fodor Mihály pénzügyigazgató jelenti, hogy egyenes adóban 8047 K 99 fillér, hadmentesség díjban 62 K 20 f., bélyegs jogilletékben 13019 K, országos betegápolási pótdobban 307 K 3 f. és tanítói nyugdíjban 822 K folyt be. Házadómentességet 12 esetben kértek.

Néhány lényegtelen jelentés tudomásul vétele után az ülés véget ért.

TELEFONHIREK.

Bpest, 1912. május 9.

A POLITIKAI HELYZET.

Justh Gyula és Lukács miniszterelnök között a formális tárgyalások még nem kezdődött el. Justh Gyula is kijelentette, hogy konkrét tárgyalási alap nincsen előtte. A függetlenségi párt a véderő provizórium és a választói jog közötti junktim mellett van

Bécsből jelentik, hogy az osztrák körök sem zárkoznak el az elől, hogy a véderőtörvény hatálya egy évre elhalasztassék, de addig is kívánják a felémelt ujonc létszámot.

Justh Gyulának még pozitív értesülése nincsen Lukács új választójogi tervezetéről. Mihelyt azt megismeri, azonnal ismerteti azt a függetlenségi párttal

Désy Zoltán szintén a provizórium mellett van és kívánja a választói jog mielőbbi megvalósítását. A provizórium dolgával van összefüggésben Hazai Samu honvédelmi miniszter bécsi tárgyalása is.

A miniszterelnök ma fogadta Némethy Károly belügyi államtitkárt és a törvényt előkészítő bizottság tagjait. Mihelyt a bizottság elkészítette javaslatvezetét, azonnal meg indulnak a tárgyalások Lukács miniszterelnök és Justh Gyula között.

NAPIHIREK.

Szemző főispán lemondása.

A Budapesti Hírlap arról értesül, hogy Szemző Gyula bajai főispán főispáni mellettségéről lemondott s hogy a kormány a lemondást elfogadta.

Az 1913-ik évi országgyűlési képviselő-választók névsora a városi kiadóhivatalban (Schwarzinger Sándor tb. irodatisztnél, városi székház emelet) **közszemlére van kitéve és bárki által május hó 15-ig betekinthető. Felebbezések május hó 25-éig adhatók be.**

A választók névsoráról szerkesztőségünk készséggel ad felvilágosítást és felebbezéseket díjtalanul intéz el.

Ezen ügyekben Fodor Károly segédszerkesztőnk, valamint Genál Mátyás adnak felvilágosítást és járnak el díjtalanul.

A Bajai Kereskedő Ifjak Egyletének HANGVERSENYE.

Lányi Ernő Baján.

A Bajai Kereskedő Ifjak Egylete f. hó 12-én tartja meg ez évi bálját a Nemzeti Szálló összes termeiben.

A bálát hangverseny előzi meg, melynek magas nivója oly műveléssel kecsegteti úgy a zeneértő, mint a laikus közönséget is, hogy a rendezőség bizton remélheti, hogy a hangverseny létrehozása körül kifejtett fáradozását, úgy anyagilag mint erkölcsileg a legszebb siker fogja koronázni.

A koncert fénypontja Lányi Ernő megjelenése lesz a bajai publikum előtt.

Zombor, Ujvidék már, régen meghódítottak Lányi és az ő csapata művészetének, most Baja város közönsége is megismerkedhetik nagy művészetével. Lányinak hű kísérője, Koller Ferenc, a szabadkai filharmonikusok koncertmestere, aki gyönyörű hegedűjátékával biztos nagy siker elé tekint.

A rendezőség felkérte Baja büszkeségét, Rieszner Edéné, urasszonyt, hogy hódítsa vissza esengő hangjával ígéző trilláival a bajaiakat Bajának.

A méltó keretben Marcell Blanka úrhölgy fogja méltán képviselni a bajai műkedvelőket Zách Klára melodráma előadásával.

Ismerve Marcell Blanka úrhölgynek mesze a dilettantizmus fölé emelkedő tehetségét, tudjuk, hogy a közönség kiváló művelészetbe fog résztülni.

A részletes műsor a következő:

1. Grieg: Sonata f. dur. Előadják: zongorán Lányi Ernő, hegedűn: Koller Ferenc. 2. Händel: Sargó. (Ének, zongora, hegedű.) Előadják: Rieszner Edéné, Kányi, Koller. 3. Lányi: Dalok. Énekl: Rieszner Edéné. 5 perc szünet. 4. Lányi: a) Romance, b) Cigányének, c) Humoreszk. Előadja zongorán: Lányi. 5. Hegedűszó. Előadja Koller, zongorán kíséri Lányi. Dalok. Énekl: Rieszner Edéné, zongorán kíséri: Lányi. 7. Lányi: Zách Klára, melodráma.

Előadja: Marcell Blanka, zongorán kíséri: Lányi.

A Nemzeti Szalón Baján f. hó 19-én fogja nagyarányu kiállítását megnyitni Az előkészületi munkálatok megejtése végett Markó Ernő festőművész ma városunkba érkezett.

Baja városi polgari iskola május hó 24-én kirándulást rendez a következő utirányban: Május 24-én reggel 7 óra 53 perckor indulás, 9 óra 30 perckor érkezés Szabadkára, 1 óra 53 pkor érkezés Zimonyba. A város, a Hunyadi-vár, a millenniumi emlék megtekintése, 3 ó 30 p-kor átrándulás Belgrádba: a Kalimegdan-park, a vár, a török negyed, a Djamia-mosé a Szt Mihály-templom megtekintése. Séta a Terrasziján, a szavszki-kvariban, 7-kor visszatérés Zimonyba. Május 25., delután 3-kor megerkezés Orsovára. Erkezés után átrándulás Ada-Kaléh szigetre. 6-kor visszatérés Orsovára a város történeti nevezetességeinek és a korona-kápolna megtekintése. Május 26., reggel 5 ó 31 p-kor indulás, 6 ó 7 p-kor érkezés Herkulesfürdőre, pályaudvarra. 1 ó 52 p-kor indulás, 7 ó 39 p-kor érkezés Temesvár-Józsefvárosra. Május 27. Reggeli, séta a gyárvárosba. A turbinák és a Turul-gyár megtekintése. Délután a Belváros nevezetességeinek megtekintése. 4 ó 24 p-kor indulás 7 ó 48 p-kor érkezés Szegedre. Május 28. Séta a városban, az új szegedi kenderfontgyár és villarpalota megtekintése. A dohángyár és a kulturális telep megtekintése, 4 ó 40 p-kor indulás Szabadkára, 9 ó 15 p-kor hazaérkezés.

Köszönet. Az állami tanítóképző-intézet ifjuságának f. évi május hó 4-én megtartott hangverseny alkalmából az ifjusági segítő alapot szíves felülfizetésükkel gazdagították: Báro Podmanicky Endre 50 K. Balog Ferenc (Kkhalas), Ertl István, László László, Nadas Sándor, özv. Natti Józsefné, Reich Vilmos és Gyula, Spitzer Károly 10-10 K. Reich Farkas, Wagenblatt József 6-6 K. Dr. Bernhart János, Ertl József, Grauaug Lipót, Heteyi Gáspárné, Kollár Ágoston, özv. Lassu Györgyné, (Bpest), Major Károly, dr. Makray László, dr. Mészáros Károly (Bpest) Nesselroth Bernát, Németh József, Nikolity Sándor (Botos), Pfeiffer Ferenc, Scherer Sándor, Scherk Lipót, Simon Péter (Kpest), Szabay Ferenc, Váradi Gyula (Kula) Weisz Adolf, dr. Werner Adolf 5-5 K. Nyakas József, Petrovác István, Polgár Nándor, dr. Walleshausen Gyula 4-4 K. Amler Antal, Éber Sándor, dr. Gonelik Kálmán, Huszár József, Müller József, Stamfl Jenő, dr. Szalay Pál (Zombor), Tury Mátyás, Würtz Pál 3-3 K. Andorkó Zoltán, Barcsai József, Bellosics Bálint, dr. Beyer Ede, dr. Boros József, dr. Bruszt Lázár, Hauzler György, Huber N., Kapots Ferenc, dr. Kiss Albin, Kovács Andor, Kovács Ábel, Miesky I., dr. Reiser Péter, Rolberg Adolf, Scherer Károly, Szabó Lajos, Tomcsányi Sándor, Urhegyi Jenő, Winter Pál (Fajs) 2-2 K. Kopecky Károly, Lu-

Kékkő, rézhénpor, kénmáj és raffiaháncs

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban. ::

Rézkénporló,

szabadalmazott

PERMETEZŐ

kivehető szélkazánnal, tökéletes berendezéssel, Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű.

(Napjegyű.)

Mindennemű permeterő alkatrészek kaphatók

DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN

lay Simon, Molter Keresztély (Ujverbász) N. N., N. N., Pösch Ernő, Rimler József, Stein Rózsika, Wichtner György, Wiesel Sándor 1—1 K. A felülfizetések összege: 345 K. A zenei előadásra használt kitűnő zongorát ifj. Wagner Antal könyvkereskedő szíveségből bocsátotta az intézet rendelkezésére. Az adományozók kegyes támogatásáért hálás köszönetet mond

Az Igazgatóság.

A járda. Ha azt kérlik, hogy mire kell a járda, mi célból építik, arra csak azt feleljük, hogy hát mi más célból, hogy azon a gyalogosok járjanak. Azonban Baján az emberek meg egy csomó más ember másképpen gondolkodik. Azt hiszik, hogy a járda azért van, hogy azon talicskát tolgassák, meg azért, hogy azon száguldjanak végig a kerékpárosok. Tegnap vagy tíz inasgyerek állott a rendőrség előtt és megannyinak az volt a bűne, hogy a gyalogjárdaikon tolták a talicskát meg vonták a kiskocsit. A rendőrkapitány szigorúan rájuk parancsolt, hogy többé ne talicskázzanak a járdán. Aki azt hiszi, hogy ez használt az téved. Még aznap láttunk egy csapat gyereket, amint vígan talicskáztak a járdán. — Tegnap az a fajlegény érkezett a rendőrséghez, hogy egy kerékpáros az alvó végig kurikázott a járdán és fellökött egy három esztendő gyermeket.

Rémhistória. Katymárról rémes históriáról kapunk tudósítást. Egy katymári asszony örökölt Bácsbokodon 1200 koronát. Ezt az örökségét a napokban felvette Bokodon két tanu előtt és aztán gyalog indult vissza Katymárra. A tanuk egyike kocsira ült, utána hajtott az örökséget felvett asszonynak és amikor elérte, erővel elakarta venni tőle a pénzt és egy utszéli kutba akarta dobni. Az asszony azonban erősebb volt, a tímádó férfit lökte a kutba, ő maga pedig bemenekült egy közeli tanyaiba. Utána jártunk a dolognak, de se esendőségnél se bíróságnál egy árva szót se tudnak a rémhistoriáról.

Gyilkos és gyujtogató villám. Kedden délután óriási zivatar vonult végig a városon. Folytonosan cikázott a villám, dörgött az ég. Ebben a nagy zivatartalan kint dolgozott a földéken Hajdukovics Mátyásné és a tizenhat éves Anna leánya. Amikor kitört a zivatar, fedett helyre akartak menekülni. A leány elől futott, az anya vagy 5—6 lépéssel utána. Egyszerre Hajdukovicsné egy kis legyintést érzett és abban a pillanatban felbukott a leánya. Mire odaért az anya, a leány már hatott volt. A villám agyonsújtotta. — Ugyancsak kedden felgyujtott a villám Érseksánán egy házat.

Csak a Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

Szerkesztő

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

Teljes

szikvizgyári berendezéseket,
és az összes hozzávalókat legjobb minőségben szállítják

Dr. Wágner és Társai

Egyesült Gyárak Részvénytársaság
Budapest, IX., Tinódy-utca 3 sz.
Legnagyobb gyár e szakmában

Tessék 1. sz. árjegyzékünket kérni és ismertetést egyéb gyártási ágazatainkról

Jégszekrények

mindenféle kivételbe, szállodák, vendéglők, mészárosok és magánosok részére készíttetnek

GOLDNER

Testvérek

jégszekrény-gyártóknál

BAJA

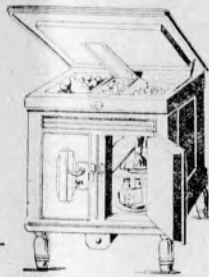
Mátyas-király-tér 6 és Pesti-út II. szám

Állandó nagy jégszekrény-raktár.

Kedvező fizetési feltételek.

Elvállalunk épület-asztalos és bádogos munkákat. — Jutányos árak.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tanulót

üveg- és porcellánüzletembe azonnal felveszek.

Farkas Mihály

üveg- és porcellánkereskedő a Központi Szállodával szemben.

Egy tanuló

felvétetik **Stamfl Jenő**

fűszerkereskedőnél.

Gutori FÖLDES KELEMEN
aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÈME

logióbb arekoniés, mely 2-3 nap alatt hirtén és szépi az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer szeplő, májfolok, pattanások, bőrtatka (Mittessor) ráncok, kiütések stb. ellen

Margit-Crème pártalan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és közvörösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve az rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy májfolokkal fedett arc 2—3 nap alatt fehéredik.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, nem zrosos, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Crème ára: Nagy tégely 2 korona, kis tégely 1 korona

Margit-puder fehér, rózsás vagy krém színben 1 korona 20 fillér

Margit-szappan darabja 70 fillér

Gsakis akkor valódi, ha minden doboz **gutori Földes Kelemen** gyógyszerész Arad, felirattal és címerrel van ellátva.

Utánafektől óvakodjunk!

Kapható Baján:

Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyszertárában.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN

TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Férjet keresnek

21 éves amerikai árva 120,000 dollár vagyonnal, továbbá 38 éves egyedül álló gyermektelen özvegy 75,000 kor., 18 éves szerb hölgy 150,000 frank, 25 éves evang. földbirtokos leánya 50,000 márka, 25 éves orosz hölgy 50,000 rubel vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy 10—100,000 márka vagyonnal.

Komoly ajánlkozónak, ha vagyonlanok is, díjtalan felvilágosítást ad **Schlesinger, Berlin 18.**

Eladó üzletház

Jóforgalmu sarok üzletház szabadkézből azonnal eladó. Bővebb felvilágosítás Csillag-utca 16. szám alatt.

Kiadó lakás

Arpád utca 5. számú házban 2 lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítást nyújt **POLLÁK BERNAT** borkereskedő.

Egyszerűen díszes cementlapok □²-ként 224 K-tól kezdve

Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve

Beton műkölépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve

Csiszolt granit lépeső f. mtr.-ként 10 K-tól kezdve

Beton sarkeret 2 m. hosszú 1 m. széles 15 K-tól kezdve

Beton sarkeret 1 m. hosszú sírfedőlap 50 K-tól kezdve

Drótbetétes cementesövek 15-100 cm. átmérőig

Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve

Kutmedencék betonból 6 K-tól kezdve

Fizmedencék betonból 16 K-tól kezdve

1 kocsis dunai homok hazaszállítva 4 korona. Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-fele téglá- és cemetárugyára.

Újdonságok a téglai parterén!

Téglavetőgép, legújabb szabadalom! Helyettesíti a kézi vetést! Nem kell szakmunkás! 2 loval és 2-3 napszámmal napi termelés 6-7000 téglá.

Téglaprések, golyós csapágygyal, gyűrűs kenéssel. Az összes fogaskerekek olajban futnak. Könnyű járás, legcsekélyebb kopás!

Szabadalm. cserepavó készülék, matricák nélkül. Könnyű kezelés, biztos üzem!

Teljes téglagyári berendezések a legmodernebb kivitelben.

SPECIALITÁSOK: Porcellán, samotte és agyagárnyák teljes berendezése.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
JAKOBIWERK OSZTÁLYA.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa
Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.

A német császár kadet téglagyárának teljes berendezését gyárunk szállította. Gyors szállítás! Messzemenő jótállás!

Hydraulikus sajtolókat

bor és gyümölcsnedv nyeres céljára nagyüzem részére, 1, 2 vagy 3 kitolható kosárral.

„HERKULES”

készülem részére gyártanak mint különleges-
séget különféle nagyságban, szerkesztésben
és a legkiválóbb jóságban

Ph. Mayfarth & Co.

Wien III.

Több mint 700 első
díjjal kitüntetve!

különlegességi gyár gyümölcs
értékesítő és bortelemelő gépekben

Kimerítő 122a számú képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A mesterdalnok ...

Czipóm szép és tökéletes,
Benne járn elvezetes,
Mert ha czipót szegzek, varrok.
Rajt' van

HIRDETÉSEK

felvetelnek a kiadóhivatalban

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű sörfogyasztó közönség tudomására hozni, hogy csupán azon palackok tartalmazzak

kőbányai sört

melyek kőbányai címkével (vigneta) vannak ellátva.

Címke nélkül vagy nem kőbányai címkével ellátott palackok nem kőbányai származású, hanem silányabb minőségű vidéki sört tartalmaznak.

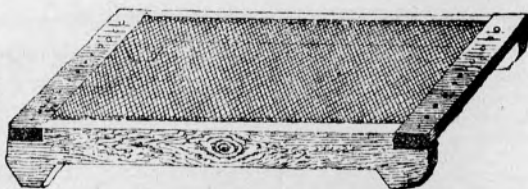
Kiváló tisztelettel

Trafikant Károly

a Dreher Antal R. T. Első Magyar Részvény
Sörfőzde R. T., Hagenmacher R. T., Kőbányai
Polgári Sörfőzde R. T. Főlerakata.

FIGYELEM!

Itt az alkalom, hogy mindenki az egészségtelen penészesedő szalmazsákját eidobhassa és helyébe csekély 8 koronaért egy kiváló erős, fakereű

:-: sodrony ágybetét :-:

rendelhessem nálam, mely oleó és tartós, szag és feregmentes. Az ágy belméretének beállítás után, annak megfelelően, gyorsan és jól készíti: **IFJ. UTRY PÁL,** Baja, Erzsébet-királyné utca 38. sz. a. Továbbá készítek és nagy raktárt tartok sodronyháló kerítésekből udvar, kert, szőlők és terek bekerítéséhez. Rendkívül oleó árakon kerítésekhöz vasoszlopok, Raktáron vannak még kocsitülesek és baromfiketrecek

NÁNAY LAJOS
KÖNYVNYOMDÁJA
:: BAJA ::

Könyvnyomdai munkák izléses, gyors és jótányos elkészítése. Közsegi nyomtatványok nagy raktára!

UNGHVARY JÓZSEF

SZŐLŐTELEREN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLED (PESTMEGYE)

„ Nagyobb mennyiségű „

nemes gyümölcsfa-
csemete, bogrógyümölcsűek,
vadonok, kerti sűvények,
sima és gyökeres szőlővesszők

„ stb. kaphatók. „

„ Tessék kimerítő árjegyzéket kérni. „

